

2025

(November)

ECONOMICS

(Core)

Paper : ECOC5A

(Intermediate Macroeconomics)

Full Marks : 60

Time : 2 hours

The figures in the margin indicate full marks
for the questions

1. তলত দিয়াবোৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া : $1 \times 4 = 4$

Answer the following as directed :

(a) কেইনছৰ উপভোগৰ মনোবৈজ্ঞানিক বিধিৰ অধীনত
উপভোগ আৰু আয়ৰ মাজৰ সম্পৰ্ক হৈছে

Under Keynes' psychological law of
consumption, the relationship between
consumption and income is

(i) বৈধিক

linear

26P/309

(Turn Over)

(2)

- (ii) আনুপাতিক proportional
(iii) বৈধিক আৰু অ-আনুপাতিক linear and non-proportional
(iv) অবৈধিক যদিও আনুপাতিক non-linear but proportional

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)
(Choose the correct answer)

- (b) স্থায়ী আয় প্ৰকল্প অনুসৰি, — আয় ধনাত্মক বা ঋণাত্মক হ'ব পাৰে।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)
According to permanent income hypothesis, — income may be positive or negative.

(Fill in the blank)

- (c) LM ৰেখাৰ ঢাল নিৰ্ভৰ কৰে
The slope of LM curve depends upon
(i) মুদ্ৰাৰ চাহিদাৰ আয়ৰ স্থিতিস্থাপকতাৰ ওপৰত income elasticity of demand for money
(ii) মুদ্ৰাৰ চাহিদাৰ সূত্ৰৰ স্থিতিস্থাপকতাৰ ওপৰত interest elasticity of demand for money

26P/309

(Continued)

(3)

- (iii) মুদ্ৰাৰ চাহিদাৰ আয় আৰু সূত্ৰৰ স্থিতিস্থাপকতা দুয়োটাৰ ওপৰত both income and interest elasticity of demand for money
(iv) ওপৰৰ এটাও নহয় None of the above

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)
(Choose the correct answer)

- (d) অবমূল্যায়ন মানে কি বুজা?
What is meant by devaluation?

2. তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : $4 \times 4 = 16$
Write short notes on any four of the following :

- (a) শলখা প্ৰভাৱ Ratchet effect
(b) সঞ্চয়ৰ সাঁথৰ Paradox of thrift
(c) LM ৰেখাৰ ধৰ্ম Properties of LM curve
(d) মূলধনৰ গতিশীলতা Capital mobility
(e) নামমাত্ৰ বনাম প্ৰকৃত বিনিময় হাৰ Nominal vs. Real exchange rate

26P/309

(Turn Over)

(4)

3. (a) অৱসৰৰ মুহূৰ্তলৈকে সময়ৰ লগে লগে খৰচ আৰু সঞ্চিত সঞ্চয়ৰ অনুপাত কিয় হ্রাস পায়? অৱসৰৰ পিছত এই অনুপাতৰ কি হয়? জীৱনচক্ৰ তত্ত্বৰ আধাৰত ব্যাখ্যা কৰা।
5+3=8

Why does the ratio of consumption to accumulated saving decline over time until retirement? What happens to this ratio after retirement? Explain in the light of the life-cycle hypothesis.

অথবা / Or

- (b) বাৰসায়িক ছায়ী বিনিয়োগৰ নিৰ্ণায়কসমূহ কি কি? ধৰা হ'ল এটা উদ্ভাৱনে অৰ্থনীতি এখনৰ এটা খণ্ডত বৰ্তমানৰ উৎপাদন কৌশলৰ বহুখিনি অচল কৰি পেলায়। এই খণ্ডত উৎপাদন প্ৰতিস্থানসমূহৰ ষ্টকৰ মূল্য আৰু বিনিয়োগৰ কি হ'ব? ইয়াৰ দ্বাৰা 'q' তত্ত্বৰ বিষয়ে কি জানিব পাৰি?
4+2+2=8

What are the determinants of business fixed investment? Suppose an invention renders much of existing production techniques in a sector of the economy obsolete. What would happen to the stock prices of firms and to investment in the sector? What does it infer about 'q' theory?

26P/309

(Continued)

(5)

4. (a) চৰকাৰী ব্যয় আৰু কৰৰ পৰিৱৰ্তনে IS ৰেখাক কেনেদৰে স্থানান্তৰিত কৰে? উপযুক্ত চিত্ৰ ব্যৱহাৰ কৰি এনে পৰিৱৰ্তনৰ হ্রস্বম্যাদী আৰু দীৰ্ঘম্যাদী সমষ্টিগত অৰ্থনৈতিক প্ৰভাৱ ব্যাখ্যা কৰা।
4+4=8

How do changes in government spending and taxation shift the IS curve? Explain the short-run and long-run macroeconomic effects of such shifts using appropriate diagrams.

অথবা / Or

- (b) দ্ৰৱ্যৰ বজাৰত সুতৰ হাৰ আৰু ভাৰসাম্য উৎপাদনৰ মাজৰ সম্পৰ্ক আলোচনা কৰা। এই সম্পৰ্কই কেনেকৈ IS ৰেখাৰ ভিত্তি গঠন কৰে? এটা উপযুক্ত চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা।
4+4=8

Discuss the relationship between interest rates and equilibrium output in the goods market. How does this relationship form the basis of the IS curve? Illustrate your answer with an appropriate diagram.

5. (a) LM ৰেখা পূৰ্ণ স্থিতিস্থাপক বা অপূৰ্ণ স্থিতিস্থাপক হৈ পৰা অৱস্থাসমূহ বিশ্লেষণ কৰা। সমতল LM ৰেখা আৰু উল্লম্ব LM ৰেখাৰ নীতিগত প্ৰভাৱ কি?
4+4=8

Analyze the conditions under which the LM curve becomes perfectly elastic or perfectly inelastic. What are the policy implications of a flat LM curve and a steep LM curve?

26P/309

(Turn Over)

(6)

অথবা / Or

(b) মূল্য স্তৰৰ পৰিৱৰ্তনে LM ৰেখাত কেনে প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে সেই বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা। মুদ্রাস্ফীতি আৰু অৱক্ষীতিৰ ফলত মুদ্রা বজাৰৰ তাৰসাম্যত কেনে প্ৰভাৱ পৰে? 4+4=8

Describe how changes in the price level can affect the LM curve. How do inflation and deflation impact the money market equilibrium?

6. (a) IS আৰু LM ৰেখাই সাধাৰণ তাৰসাম্য কেনেকৈ নিৰ্ধাৰণ কৰে? তাৰসাম্য অৱস্থাৰ পৰিৱৰ্তন ঘটাব পৰা যি কোনো দুটা কাৰকৰ বৰ্ণনা কৰা। 4+4=8

How do the IS and LM curves determine the general equilibrium? Describe any two factors that shift the equilibrium position.

অথবা / Or

(b) IS-LM তত্ত্বত প্ৰতিস্পৰ্শি প্ৰভাৱ কি? ই বিত্তীয় নীতিৰ ফলপ্ৰসূতা কেনেকৈ সীমিত কৰে? প্ৰতিস্পৰ্শি প্ৰভাৱৰ পৰিমাণ যে মুদ্রাৰ চাহিদা আৰু বিনিয়োগৰ স্তৰৰ সংবেদনশীলতাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে, দেখুওৱা। 2+2+4=8

What is the crowding-out effect in the IS-LM model? How does it limit the effectiveness of fiscal policy? Show how the magnitude of the crowding-out effect depends on the interest sensitivity of money demand and investment.

26P/309

(Continued)

(7)

7. (a) মুক্ত অৰ্থনীতিত তাৰসাম্য উৎপাদন কেনেকৈ নিৰ্ধাৰণ কৰা হয়, সেই বিষয়ে চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা। 8

Explain, with the help of diagram, how equilibrium output is determined in an open economy.

অথবা / Or

(b) পৰিশোধৰ সমতাৰ তাৰসাম্যহীনতা বুলিলে কি বুজা? পৰিশোধৰ সমতাৰ অভাৱসাম্যতাৰ কাৰণসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 2+6=8

What is meant by disequilibrium in balance of payments? Discuss the causes of disequilibrium in the balance of payments.

★★★

26P—6000/309

5 SEM FYUGP ECOC5A